

Sygn. akt VIII RC 31/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 1 września 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Pękała

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Preś

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa P. I.

przeciwko małoletniemu M. I. (1)

o obniżenie alimentów

oraz z powództwa mał. M. I. (2)

przeciwko P. I.

o podwyższenie alimentów

1. oddała powództwo główne;
2. podwyższa rentę alimentacyjną należną małoletniemu powodowi wzajemnemu M. I. (1) od pozwanego P. I. z kwoty po 500 zł miesięcznie orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia wydanym w sprawie VIII RC 853/13 do kwoty po 600 (sześćset) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 15 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 2 marca 2017 r.;
3. w pozostałej części powództwo wzajemne oddała;
4. zasądza od powoda P. I. na rzecz małoletniego M. I. (2) kwotę 480 (czteryście osiemdziesiąt) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
5. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.
6. wyrokowi w pkt 2 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

VIII RC 31/17

UZASADNIENIE

Powód P. I., pozwem wniesionym dnia 13 stycznia 2017 r. wniósł o obniżenie zasądzonych od niego alimentów na rzecz małoletniego pozwanego M. I. (2), z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 250 zł miesięcznie. W uzasadnieniu powództwa wskazano, iż powód z otrzymywanego wynagrodzenia w wysokości 1000 zł netto miesięcznie nie jest w stanie regulować w całości zasądzonych w poprzedniej wysokości alimentów. Powód wskazał także, że od 2014 r. choruje i jego leczenie trwa w dalszym ciągu. Nadto strona powodowa wskazała, iż posiada zobowiązania komornicze z tytułu alimentów, a nadto z tytułu pożyczki.

Małoletni pozwany, M. I. (2), reprezentowany przez matkę M. Ł., w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości, a nadto złożył powództwo wzajemne, żądając podwyższenia alimentów na swoją rzecz od powoda z kwoty po 500 zł miesięcznie orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie do kwoty po 1000 zł miesięcznie oraz o zasądzenie kosztów procesu na swoją rzecz od strony powodowej.

W uzasadnieniu swego stanowiska małoletni powód wzajemny (dalej zwany: pozwanym) zaprzeczył jakoby powód zarabiał jedynie 1000 zł i podniósł, iż na potrzeby różnych postępowań powód wskazuje, że zarabia 1000-1500 zł. Strona pozwana wskazała także, iż skoro powoda stać na płacenie wysokiego abonamentu telefonicznego oraz zaciąganie kredytów i pożyczek, to tym bardziej stać go na płacenie alimentów. Ponadto podkreślił, że powód z tytułu alimentów przekazuje komornikowi kwotę ok. 70-80 zł, która nie zaspokaja potrzeb małoletniego nawet w najmniejszej części. Wskazano także, że w związku ze zwiększeniem usprawiedliwionych potrzeb małoletniego, wzrosły koszty jego utrzymania, a powód powinien partycypować w kosztach utrzymania syna w większym niż matka zakresie, ze względu na jej wkład w bezpośrednią opiekę nad małoletnim.

Na rozprawie w dniu 29 marca 2017 r. powód wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. I. (2), urodzony (...), pochodzi z nieformalnego związku (...) (wcześniej B.).

Dowód:

- skrócony odpis aktu urodzenia, k. 6.

Wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie zasądził od P. I. na rzecz małoletniego M. I. (2) alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie poczynając od dnia 1 stycznia 2014 r., płatne z góry do 15. każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2014 r., k. 39.

W czasie ostatniego orzekania w przedmiocie wysokości alimentów powód miał 34 lata, pracował w korporacji taksówkarskiej i z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości około 1000 zł miesięcznie, jednak nie był nigdzie zatrudniony na stałe. Rodzice małoletniego mieszkali razem do kwietnia 2014 r. Następnie matka wraz z małoletnim mieszkała z jej rodzicami. Opłaty za mieszkanie wynosiły około 600 zł.

Matka małoletniego miała 36 lat, pracowała w sklepie z odzieżą na pół etatu i z tego tytułu otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto miesięcznie. (...) wspomagali ją rodzice.

Małoletni miał 6 lat, szedł do klasy zerowej, wcześniej uczęszczał do przedszkola, za które opłata wynosiła około 290 zł. Matka małoletniego szacowała jego miesięczny koszt utrzymania na kwotę 800 zł.

Dowód:

- dokumenty w aktach sprawy VIII RC 853/13.

Obecnie powód ma 37 lat, z zawodu jest mechanikiem samochodowym. Mieszka razem z konkubina i jej 24 letnią córką w lokalu komunalnym, którego najemcą jest konkubina powoda. Opłaty za mieszkanie wynoszą: czynsz około 349 zł, gaz około 150 zł co drugi miesiąc, prąd około 140 zł co drugi miesiąc. Nadto powód twierdzi, iż z konkubina ponoszą miesięcznie wydatek w kwocie 160 zł z tytułu abonamentu telefonicznego z Internetem i rozmowami bez limitu.

Powód od 2 listopada 2015 r. do 31 maja 2017 r. pracował na podstawie umowy zlecenia w firmie (...), z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 159,75 zł netto miesięcznie, miesięcznie pracował 10-15 godzin. Jako powód rozwiązania umowy wskazano problemy zdrowotne powoda. Dla pracodawcy wykonywał zlecenia jako kierowca pojazdu M. (...) o nr. rej. (...). Ww. pojazd był w dyspozycji powoda przez całą dobę. Nadto powód pracował jako taksówkarz, przez 6-8 godzin dziennie, przeważnie w porze nocnej, w związku z czym zarabiał około 1000 zł netto miesięcznie oraz podejmował dorywcze prace np. przy praniu tapicerek samochodowych za 100-150 zł. Wcześniej powód wykonywał prace dorywcze, dzięki czemu zarabiał dodatkowo około 800-900 zł miesięcznie. W ramach prac dorywczych powód wykonywał prace polegające na kopaniu rowów pod fundamenty. Ponadto powód posiada prawo jazdy kategorii C i E, które to uprawnienia musiałyby aktualnie odnowić. W 2016 r. deklarowany przez powoda dochód opiewał na kwotę 2184,36 zł.

W dniu 9 czerwca 2017 r. powód został uznany za osobę bezrobotną bez prawa do zasiłku.

Powód nie posiada samochodu ani innego majątku. Oprócz małoletniego pozwanego nie ma nikogo innego na utrzymaniu.

Kiedy pozostawał w związku z matką pozwanego, zaciągnął kredyt w wysokości 6000 zł na spłatę zadłużeń mieszkaniowych. Powód spłacił około 10-15 rat, od 2014 r. nie spłaca kredytu mimo, iż kredyt nie został spłacony w całości. Ojciec małoletniego nie wie jaka kwota pozostała do spłacenia. Z tytułu niespłaconego kredytu przeciwko powodowi zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, którego należność główna wraz z odsetkami do dnia 30 grudnia 2016 r. wynosiła około 2765 zł. Wobec powyższego komornik dokonał zajęcia wierzytelności powoda z tytułu m.in. umów zlecenia w wysokości 50% sumy przypadającej powodowi do wypłaty.

Na dzień 1 lutego 2017 r. zaległość alimentacyjna powoda wynosiła 14.823,05 zł.

W październiku 2014 r. u powoda rozpoznano podejrzenie uszkodzenia mięśnia ścięgna obszernego poboczne – bolesność przy napinaniu mięśni uda i zgięciu w okolicy powyżej rzepki kolana lewego – leczone zachowawczo, farmakoterapią i fizykoterapią. Powód jest leczony w poradni ortopedycznej od 2005 r. z powodu dolegliwości bólowych kręgosłupa L-S po przebytych urazach. W 2016 r. powód doznał urazu stawu barkowego prawego. Ojciec małoletniego wymaga okresowego leczenia fizykoterapeutycznego. Nadto nie jest zdolny do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej ze względu na utrzymujące się wzmożenie napięcia mięśni przykręgosłupowych powodujących ograniczenie bólowe ruchomości kręgosłupa L-S. Po przebytych urazach stawu kolanowego lewego utrzymuje się ograniczenie pełnego wyprostu i zgięcia w stawie. Częściowe uszkodzenie mięśnia nadgrzebieniowego stawu barkowego prawego powoduje ograniczenie bólowe odwiedzenia i unoszenia oraz wyprostu dlatego zastosowano terapię z użyciem plastrów, a także powód został skierowany na zabiegi fizjoterapeutyczne. Powód nie ma orzeczonej niezdolności do pracy.

Dowód:

- zaświadczenie o zarobkach, k. 68
- zeznania powoda P. I., k. 74-75
- rozwiązanie umowy zlecenia, k. 117
- decyzja, k. 115
- zajęcie wierzytelności, k. 26
- dowód wpłaty, k. 19, 21
- faktury, k. 22-25

- karta informacyjna leczenia szpitalnego, k. 27
- stan sprawy komorniczej, k. 51
- zaświadczenie, k. 67, 89
- wysokość opłat, k. 71
- skierowanie, k. 90
- zeznania świadka D. N., k. 94-95
- oświadczenie, k. 118
- zeznanie podatkowe, k. 131-133

W dniu 16 września 2016 r. Prokuratura Rejonowa S.-Ś. w S. skierowała akt oskarżenia przeciwko P. I., któremu zarzucono, że:

- w okresie od kwietnia 2014 r. do dnia 9 sierpnia 2016 r. uporczywie nękał S. B. oraz M. Ł. poprzez nachodzenie ich w miejscu zamieszkania, czym wzbudził u pokrzywdzonych uzasadnione okoliczności poczucia zagrożenia, a także, w tym samym okresie wielokrotnie groził pozbawienia im życia i zdrowia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych realną obawę, że zostaną spełnione oraz w tym samym okresie czasu uporczywie nękał S. B. poprzez dzwonienie do niej kilkanaście razy dziennie, wysyłanie licznych smsów, czym wzbudził u pokrzywdzonej uzasadnione okoliczności poczucia zagrożenia;
- w okresie od listopada 2015 r. do dnia 7 czerwca 2016 r. uporczywie nękał Ł. J. poprzez jeżdżenie za nim pojazdami różnych marek po terenie miasta S., czym wzbudził u pokrzywdzonego uzasadnione okoliczności poczucia zagrożenia, a ponad to w dniu 7 czerwca 2016 r. kierował groźby pozbawienia życia i zdrowia wobec Ł. J., przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonego realną obawę, że zostaną spełnione;
- w dniu 19 lutego 2016 r. w S. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia wobec A. P., czym wzbudził u pokrzywdzonej realną obawę ich spełnienia;
- w dniu 16 lipca 2015 r. udaremnienia wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2014 r., sygn. akt VIII RC 853/13, poprzez uszczuplenie zaspokojenia wierzyciela małoletniego M. I. (2) dokonując zbycia na rzecz osoby trzeciej samochodu osobowego marki M. (...) o nr rej. (...);
- w dniu 1 sierpnia 2016 r. udaremnienia wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2014 r., sygn. akt VIII RC 853/13, poprzez uszczuplenie zaspokojenia wierzyciela małoletniego M. I. (2) dokonując zbycia na rzecz osoby trzeciej samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...) R;
- w okresie od 21 sierpnia 2014 r. do dnia 25 lutego 2016 r. uporczywego uchylania się przez P. I. od wykonania ciążącego z mocy wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2014 r., sygn. akt VIII RC 853/13, obowiązku lożenia na utrzymanie osoby najbliższej, tj. małoletniego syna M. I. (2), czym narażono go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Dowód:

- akt oskarżenia, k. 46-49

Konkubina powoda D. N., ma 45 lat, zatrudniona jest na podstawie umowy zlecenia i uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 1300,52 zł netto miesięcznie. Z powodem jest w związku partnerskim od trzech lat i od tego czasu razem mieszkają. Posiada 24 letnią córkę, która w br. kończy studia magisterskie. Na córkę otrzymuje świadczenie

alimentacyjne z Funduszu Alimentacyjnego w wysokości 500 zł. Konkubina powoda sprzedała samochód za kwotę około 7000 zł i za podobną kwotę zakupiła mniejsze auto, koszt paliwa wynosi około 100 zł miesięcznie. Spłaca kredyt w wysokości 10.000 zł, rata kredytu wynosi 318 zł, do końca spłaty pozostał niecały rok. Nadto zakupiła na raty komplet wypoczynkowy, miesięczna rata opiewa na kwotę 104,16 zł.

Dowód:

- zaświadczenie, k. 69
- dowód wpłaty, k. 17, 20
- zestawienie transakcji, k. 83-88
- zeznania świadka D. N., k. 94-95

Matka małoletniego M. Ł. ma 39 lat, z zawodu ekspedient pocztowy. Wraz z małoletnim mieszka u swojej matki; pozostaje na utrzymaniu swojej matki i partnera. Opłaty za mieszkanie wynoszą: czynsz 360 zł, prąd około 200 zł za dwa miesiące, gaz około 225 zł, opłata za multimedia 88 zł. Wydatki związane z utrzymaniem lokalu ponosi babcia małoletniego. Matka małoletniego otrzymuje świadczenie rodzinne w kwocie 124 zł miesięcznie, świadczenie 500 plus oraz od marca 2017 r. otrzymuje świadczenie alimentacyjne z Funduszu Alimentacyjnego w wysokości 500 zł, wcześniej otrzymywała od komornika kwotę 300 zł. Nie pracuje od końca 2015 r., bowiem pomaga chorej matce i zajmuje się dzieckiem. Nie posiada majątku, ani żadnych zobowiązań finansowych. W 2016 r. nie składała zeznań podatkowych.

Oprócz małoletniego posiada 21 letniego syna, który przebywa z jej byłym mężem oraz na którego płaci alimenty w wysokości 250 zł. Pieniądze na ten cel otrzymuje od konkubenta bądź z pracy dorywczej jeden raz w miesiącu, polegającej na sprzątanu u osób starszych, z tego tytułu otrzymuje kwotę 100 zł. Wykonuje ją wówczas, gdy małoletni jest w szkole.

Babcia małoletniego S. B. ma 65 lat, od 35 lat jest na rencie z powodów zdrowotnych, renta rodzinna wynosi 1740 zł.

Dowód:

- dowód wpłaty, k. 54-55
- rachunek, k. 56-59
- zeznania M. Ł., k. 121-123
- zeznania świadka S. B., k. 96-97

Małoletni M. I. (2), ma 9 lat, otrzymał promocję z wyróżnieniem do trzeciej klasy szkoły podstawowej, jest pod opieką alergologa, laryngologa i ortodonta, nie ma orzeczonej niepełnosprawności. Matka małoletniego ocenia jego miesięczny koszt utrzymania na kwotę ponad 1000 zł, w skład którego wchodzi: 120 zł opłata za mieszkanie; prąd 35,26 zł; gaz 88,96 zł; opłata za telewizję i (...) 29,33 zł, opłata za telefon 20 zł; opłata szkolna 18,50 zł; ubezpieczenie szkolne 4,44 zł; artykuły szkolne około 30 zł; prasa i książki 49,98 zł; odzież 142,92; wyżywienie około 300 zł; środki czystości około 50 zł; leki 223,73 zł; fryzjer 25 zł; rozrywka 30,90; wyjazdy turystyczne około 100 zł. Matka małoletniego twierdzi, iż małoletni często choruje i z tego powodu ma dużo nieobecności w szkole. Jednak małoletni otrzymuje promocje do następnej klasy z wyróżnieniem, a ona nie składała wniosku o indywidualny tok nauczania dla syna. Pismem z dnia 6 czerwca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII Nsm 462/17 matka małoletniego deklarowała, iż pozwany poza sezonowymi zachorowaniami jest zdrowy.

W roku szkolnym 2016/2017 pozwany systematycznie uczęszczał na zajęcia szkolne. Matka małoletniego oraz jej partner Ł. J. utrzymują kontakt ze szkołą, udzielają się w życiu szkolnym, zapewniają troskliwą opiekę oraz

bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły. W poprzednim roku szkolnym małoletni opuścił 132 godziny lekcyjne, wszystkie zostały usprawiedliwione zwolnieniami lekarskimi. Małoletni jest zawsze przygotowany do lekcji, do szkoły przychodził stosownie i czysto ubrany, zawsze posiadał drugie śniadanie, aktywnie uczestniczył w życiu klasowym oraz w wycieczkach i wyjściach kulturalno-oświatowych.

Małoletni pracuje samodzielnie, sumiennie wykonuje powierzone zadania, jest lubiany przez kolegów, nie sprawia problemów wychowawczych, wyróżnia się wysokim poziomem umiejętności i wiadomości. Między partnerem matki a małoletnim zauważalna jest głęboko więź emocjonalna.

Dowód:

- zeznania M. Ł., k. 121-123
- kopia pisma z dnia 6 czerwca 2017 r., w sprawie o sygn. akt VIII Nsm 462/17, k. 127
- opinia, k. 135-136
- oświadczenie, k. 52

Powód nie ma kontaktu synem, nie przekazuje małoletniemu prezentów ani na urodziny ani na święta, po rozstaniu rodziców małoletni przebywał u ojca wraz z nocowaniem; spotkania ustały w listopadzie 2015 r., gdyż małoletni boi się ojca. Między rodzicami małoletniego toczyło się postępowanie o ustalenie kontaktów z małoletnim z wniosku powoda. W stosunku do matki małoletniego zostało wydane orzeczenie o zagrożeniu grzywną za niewypelnianie ustaleń w sprawie kontaktów z dzieckiem.

Dowód:

- zeznania M. Ł., k. 121-123
- zeznania świadka S. B., k. 96-97
- zeznania świadka D. N., k. 94-95
- zeznania powoda P. I., k. 74-75

Sąd ustalił stan faktyczny głównie na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych zarówno w aktach niniejszej sprawy jak i aktach załączonej sprawy VIII RC 853/13. Ich autentyczność oraz zgodność zawartych w nich treści z rzeczywistością nie budziła wątpliwości, nie było zatem podstaw do kwestionowania ich wiarygodności. Sąd czynił ustalenia faktyczne również na podstawie przesłuchania stron, a także przesłuchania świadka D. N. i S. B., które zasadniczo uznał za wiarygodne. Sąd nie dał wiary zeznaniom matki małoletniego w zakresie powyżej wskazanym, z kolei powodowi Sąd nie dał wiary w części dotyczącej braku możliwości zarobkowych.

Sąd zważył, co następuje:

Oba powództwa oparte zostały na treści art. 138 k.r.o. W ocenie Sądu powództwo główne okazało się bezzasadne, natomiast powództwo wzajemne okazało się zasadne co do istoty oraz częściowo w zakresie wnioskowanej wysokości alimentów.

Zgodnie z powołanym unormowaniem, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenie lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych (Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Pietrzykowskiego, 2. wydanie, Wydawnictwo C.H. Beck,

s. 1123). Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi.

Rozmiar obowiązku alimentacyjnego uregulowany został w art. 135 § 1 i 2 k.r.o. Przepis ten stanowi, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Jednocześnie wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać także w całości lub części na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Powołany przepis nie określa górnej granicy wiekowej dziecka, wobec, którego rodzic zobowiązany jest do alimentacji.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane, wyznacza natomiast treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice zobowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do jego uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa. Nie budzi wątpliwości, że każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci mieszkania, żywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia itp. Każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci żywienia, zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. W szczególności pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności i obie przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez Sąd wysokości alimentów. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 października 1969 roku (sygn. akt III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15) i podzielił go Sąd orzekając w niniejszej sprawie.

Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby on przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami; niezależnie od tego, czy wyżyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 5 stycznia 1956 r., III Cr 919/55, OSN 1957, poz. 74).

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Nie ulega również wątpliwości, że różnica wieku dzieci spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość renty alimentacyjnej, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związany z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych lekcji itp., co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków. Nie umknęło uwadze Sądu, że od czasu zasądzenia alimentów upłynęły trzy lata, małoletni w tym czasie rozpoczął i kontynuuje naukę w szkole podstawowej, co z pewnością łączy się z ponoszeniem przez matkę małoletniego dodatkowych kosztów związanych z koniecznością zakupu książek, wyprawki do szkoły, opłaceniem komitetu i ubezpieczenia, zakupem nowych ubrań. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, że koszt utrzymania małoletniego wynosi 900 zł miesięcznie. W czasie ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów matka małoletniego oceniała koszt utrzymania małoletniego na kwotę 800 zł miesięcznie. Od tamtego czasu potrzeby małoletniego nie wzrosły na tyle, aby zasadnym było przyjęcie, że obecnie miesięczny koszt utrzymania dziecka wynosi ponad 1.000 zł. Mimo, że małoletni nie uczęszcza już do płatnego przedszkola, to matka małoletniego ponosi wydatki związane z zakupem dziecku wyprawki do szkoły i książek. Nadto koszty utrzymania mieszkania na jedną osobę wzrosły, bowiem w lokalu obecnie mieszkają trzy a nie cztery osoby. Sąd uznał za zawyżone wskazane przez matkę wydatki na odzież. Za uzasadniony koszt zakupu ubrań i obuwi małoletniego uznać należy wydatek na poziomie ok. 100 zł miesięcznie. Ponadto Sąd za nieuzasadnione uznał koszty lekarstw wskazane przez M. Ł., bowiem jak wykazało postępowanie dowodowe małoletni jest ogólnie zdrowy. Choruje jedynie sezonowo, wobec czego Sąd, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, ustalił wydatki na leki w wysokości 50 zł. Matka małoletniego podniosła również, że ponosi wydatki na prasę i książki oraz wyjazdy turystyczne.

Dziecko ma prawo, zdaniem Sądu do rozwijania swych zainteresowań i korzystania z odpoczynku, jednakże koszt tych przyjemności musi odpowiadać możliwościom finansowym rodziców dziecka.

Matka małoletniego od końca 2015 r. nie pracuje, wcześniej pracowała na pół etatu w sklepie odzieżowym i z tego tytułu otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto miesięcznie. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem matki małoletniego w zakresie powodu nie podjęcia przez nią pracy zarobkowej. M. Ł. wskazywała, iż nie pracuje ponieważ zajmuje się synem, który często choruje jak i schorowaną matką. Jednak powyższe twierdzenia należało uznać za nietrafne, bowiem po pierwsze matka małoletniego pracowała na pół etatu kiedy małoletni uczęszczał do przedszkola, a rzekomo odkąd poszedł do przedszkola częściej się zarażał. Nadto twierdzenia matki małoletniego odnośnie jego zachorowań okazały się gołosłowne. Nie dość, że w toczącej się pod sygnaturą VIII Nsm 462/17 sprawą matka małoletniego stała na stanowisku, iż dziecko jest zdrowe poza sezonowymi zachorowaniami, to jeszcze systematyczność uczęszczania małoletniego na zajęcia szkolne w roku szkolnym 2016/2017 potwierdził jego wychowawca. Po drugie babcia małoletniego od 35 lat jest na rencie zdrowotnej, a więc stan jej zdrowia w okresie wykonywania przez matkę małoletniego pracy zarobkowej należy określić jako porównywalny z obecnym. Za powyższym przemawia również okoliczność, iż strona pozwana w żaden sposób nie wykazała stanu przeciwnego. Oznacza to, że matka małoletniego nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości zarobkowych. Tym bardziej, że mogłaby świadczyć pracę w pełnym wymiarze podczas gdy małoletni przebywa w szkole, tak jak czyni to obecnie okazjonalnie sprzątając u osób trzecich. Ponadto niewątpliwym jest, że skoro M. Ł. nie uzyskała zaświadczenia o niezdolności do pracy to jest w stanie podjąć jakiekolwiek zatrudnienie – to bowiem na matce pozwanego spoczywa obowiązekłożenia na jego utrzymanie, w tym utrzymanie gospodarstwa domowego oraz opłacanie wszelkich należności za mieszkanie.

Podobnie jak w przypadku matki małoletniego tak i w przypadku ojca wątpliwość budzi jego sytuacja materialna. Sąd miał na uwadze, iż obecnie jest on osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku, bowiem pracodawca rozwiązał z nim umowę z powodu problemów zdrowotnych powoda. Jednakże wspomniana umowa dotyczyła zleceń wykonywanych przez powoda jako kierowca pojazdu M. (...) o nr. rej. (...) przez 10-15 godzin w ciągu miesiąca. Z tego tytułu powód otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 159,75 zł. Nadto powód dorabiał miesięcznie co najmniej kwotę 1000 zł netto, pracując jako taksówkarz. Odnośnie problemów zdrowotnych powoda trzeba zauważyć, że dolegliwości bólowe kręgosłupa L-S występowały jeszcze przed orzeczonymi alimentami. Jakkolwiek pozostałe dolegliwości wymagają okresowego leczenia fizykoterapeutycznego, to należało uznać je za tymczasowe i przejściowe, tym bardziej, że wobec powoda nie została orzeczona niezdolność do pracy. W czasie ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów powód również pracował jako taksówkarz z wynagrodzeniem w wysokości 1000 zł i nie był nigdzie zatrudniony na stałe. Sąd doszedł do przekonania, iż bezrobotność powoda jest pozorna, bowiem jak obrazuje zeznanie podatkowe powód w 2016 r. osiągnął dochód w wysokości 2184,36 zł, a więc nie rozliczył się z dodatkowego dochodu osiąganego z pracy taksówkarza. Nadto należy zauważyć, że powód mieszka z konkubiną i jej 24 letnią córką, która nadal się uczy. Jako, że konkubina powoda osiąga dochód w wysokości około 1800 zł, a wykazane wydatki opiewają na kwotę około 1020 zł plus koszty utrzymania trzech osób, nie sposób uznać, iż powód rzeczywiście nie osiąga żadnych dochodów. Gdyby rzeczywiście tak było to nie byłby zdolny do własnego utrzymania. Zatem Sąd stanął na stanowisku, że powód może pracować zarobkowo na stanowisku przystosowanym do obecnych uwarunkowań zdrowotnych. W ocenie Sądu powód nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych jak również nie czyni żadnych starań w znalezieniu pracy, chociażby w ograniczonym zakresie. Istnieje obawa, iż powód celowo nie podejmuje żadnej pracy zarobkowej po to, aby nie realizować obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego pozwanego oraz nie spłacać zobowiązań finansowych, o czym świadczy chociażby wniesiony przeciwko niemu akt oskarżenia dotyczący m.in. uszczuplenie zaspokojenia wierzyciela małoletniego M. I. (2) poprzez zbycie rzeczy ruchomych.

W dacie orzekania w niniejszej sprawie powód pozostawał bez pracy, jednakże z uwagi na ciążący na nim obowiązek alimentacyjny i możliwości zatrudnienia, powinien niezwłocznie podjąć pracę zarobkową. Zważywszy na istniejące obecnie możliwości zarobkowe jakie posiada powód, a wynikające choćby tylko z jego dotychczasowego doświadczenia, Sąd uznał, że kwota 650 zł miesięcznie stanowi górną granicę możliwości płatniczych powoda. Warto w tym miejscu wskazać, iż zgodnie utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, górną granicę świadczeń

alimentacyjnych stanowią zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego do alimentacji, chociażby w tych granicach nie znalazły pokrycia wszelkie usprawiedliwione potrzeby osoby zobowiązanej do alimentacji (np. orz. SN z dnia 20 stycznia 1972 r., III CRN 470/71, I..Pr. 1972, nr 1-2, poz. 15; (...) 1972, nr 9).

Uwzględnienie powództwa jako dalej idące aniżeli podwyższenie alimentów do kwoty po 600 zł miesięcznie, uznał Sąd za nieuzasadnione. Powód poza małoletnim nie ma innych osób na utrzymaniu. W dacie orzekania w niniejszej sprawie powód pozostawał bez pracy, jednakże z uwagi na ciążyący na nim obowiązek alimentacyjny i możliwości zatrudnienia, powinien niezwłocznie podjąć pracę zarobkową. Zważywszy na istniejące obecnie możliwości zarobkowe jakie posiada powód, a wynikające choćby tylko z jego dotychczasowego doświadczenia, Sąd uznał, że kwota 600 zł miesięcznie leży w granicach możliwości finansowych powoda. Należy podkreślić, że powód poza alimentami, które i tak wypłaca Fundusz Alimentacyjny w żaden inny sposób nie przyczynia się do utrzymania i wychowania małoletniego pozwanego. Natomiast ewentualnie okresowe pogorszenie sytuacji finansowej powoda w ocenie Sądu nie ma charakteru trwałego. Sąd podziela stanowisko matki, która podniosła, że od czasu orzeczonych alimentów wzrosły koszty utrzymania małoletniego pozwanego, albowiem znajduje się on w wieku intensywnego rozwoju psychofizycznego.

Z poczynionych ustaleń wynika, że matka na utrzymanie małoletniego pozwanego dysponuje alimentami z funduszu alimentacyjnego, zasiłkiem rodzinnym oraz świadczeniem 500 plus. Zauważyć należy, iż mimo że matka wyczerpuje swój obowiązek alimentacyjny wobec syna czyniąc osobiste starania o jego wychowanie, powinna go wyczerpywać również poprzez podjęcie pracy i samodzielne utrzymywanie dziecka.

Mając to wszystko na uwadze Sąd uznał za zasadne podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego pozwanego od powoda o 100 złotych miesięcznie, a więc do kwoty 600 złotych miesięcznie, która jak już wspomniano leży w granicach możliwości finansowych powoda, zaś konsekwencją uwzględnienia powództwa wzajemnego o podwyższenie alimentów było oddalenie w całości powództwa głównego o obniżenie alimentów. Biorąc pod uwagę treść powołanych przepisów i całokształt wskazanych okoliczności Sąd orzekł jak w pkt od 1 do 3 wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zostało oparte o art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 480 złotych nastąpił zgodnie z § 4 ust.1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).

Małoletni powód wzajemny dochodzący podwyższenia alimentów z mocy ustawy zwolniony był od ponoszenia kosztów sądowych i w związku z tym kosztami od pozwu wzajemnego obciążony został Skarb Państwa, o czym orzeczono w pkt 5 sentencji wyroku.

Na mocy art. 333 § 1 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi w pkt 2 rygor natychmiastowej wykonalności.